

Homilija "Mudrost ljubavi"

Fr. Mario Vaccari, ofm, biskup (Massa Carrara-Pontremoli)
Bazilika sv. Franje, 18. srpnja 2024.

Iz 26,7-9.12.16-19
Ps 101 (102)
Mt 11,28-30

U odlomku iz proroka Izaije koji smo čuli, uočavamo gotovo grozničavu potragu za Bogom: "Dušom svojom žudim tebe noću i duhom svojim u sebi te tražim" (r. 9). Poetska slika je upečatljiva i podsjeća nas na našu neumornu i kontinuiranu želju za beskonačnim. Ali taj nemir, ako ima vjere, može naći olakšanje u miru koji nam Bog nudi i koji je mesijanski dar *par excellence*. Zapravo, obećanje "Gospodine, ti mir nama daješ" (r. 12) čini se kao odjek Isusove izjave: "Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem" (Iv 14,27). Obveza koju je Gospodin preuzeo pred svojim vjernicima ispunila se u prinosu Sina. I ova se sugestija također čini oživljenom posljednjim stihovima, gdje se nevolje izraelskog naroda, koji pati poput "trudne žene pred porođajem" (r. 17), odgovaraju "porođajnim bolima" zbog kojih "sve stvorenje zajedno uzdiše" (Rim 8,22). Sve stvorenje želi prepoznati sebe i ponovno se sjediniti sa svojim Stvoriteljem: "Rosa je tvoja – rosa svjetlosti" (r. 19).

Psalam nas navodi na molitvu: "Puk što nastane neka hvali Gospodina" (Ps 102,19) Pohvala dolazi iz ove svijesti:

„Jer Gospodin gleda sa svog uzvišenog svetišta, s nebesa na zemlju gleda da čuje jauke sužnjeva, da izbavi smrti predane, da se na Sionu navijesti ime Gospodnje i njegova hvala u Jeruzalemu" (r. 20-23).

Sve kao da ukazuje na posljednja vremena i na stvaranje novog naroda koji okuplja sve ljude. Izrael, koji je bio onaj jadnik na kojega se osvrće Božji milosrdni pogled, sada se sastoji od svih naroda: "kad se narodi skupa i kraljevstva da služe Gospodinu" (r. 23).

I ovdje, u 20. retku, slika sveopćeg milosrđa Gospodnjeg: " Jer Gospodin gleda sa svog uzvišenog svetišta, s nebesa na zemlju gleda da čuje jauke sužnjeva, da izbavi smrti predane."

Lijepa je slika Boga koji izviruje, ali znamo da nije samo izvirivao, gledao je..., no on je i došao, postavio je svoj šator među naše šatore, postao je jedan od nas. „da čuje jauke sužnjeva, da izbavi smrti predane“, kaže psalmist. I mislimo na Isusa koji se u sinagogi u Nazaretu poziva na Izajijine riječi: "On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje..., proglasiti godinu milosti Gospodnje". Imamo priliku vidjeti ostvarenje proročkih najava, nadu za Božji narod: "Potomstvo će njihovo trajati pred tobom": to je upravo ono što se ostvaruje za nas, siguran život u prisutnosti Oca i Gospodina Isusa.

Sada možemo dublje razumjeti poziv koji Isus danas upućuje nama kao svojim učenicima: Dođite k meni.

To je izravan poziv nama, u kojem odjekuje poziv iz Siraha 51,23-30: "Pridite k meni, vi nepoučeni, u mojoj školi sjedite... Otvorih usta i rekoh: 'Kupujte bez novca.... Nek' se duša vaša raduje u milosrđu Gospodnjem."

Poziv u kojem i mi prepoznamo svoj poziv: "Dođi, slijedi me!", u kojem je Isus tražio da ostavimo dom i ženu i braću i roditelje i djecu poradi kraljevstva Božjega (Lk 18,29).

Mudrost je namijenjena onima koji nemaju pouke, to je mudrost siromaha, to je mudrost Sina, to je mudrost koja je plod ljubavi i koja poznaje one koji je ljube. Doista, ta vas mudrost poziva da živite s njom. Postoji žeđ za tom mudrošću; ta je mudrost besplatna i ne može se steći određenim iskustvima, krepošću, znanjem, naukom. Pavao to dobro pojašnjava u poslanici Korinćanima: "Jer i Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, a mi propovijedamo Krista rassetoga: Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak – i Židovima i Grcima – Krista, Božju snagu i Božju mudrost" (1Kor 1,22-24).

Poziv koji nam Isus upućuje jest da dođemo k njemu kao osobi, odnosno da ga susrećemo u njegovu tijelu, da ga poželimo dotaknuti u njegovim ranama poput Tome. Isus je Božja mudrost. On nam je, uzevši tijelo, otkrio Boga kojeg nitko nikada nije vidio. Naime, Isusova povijest, ona Isusova povijest koja kulminira darom života, objava je nevidljivoga Boga.

U svijetu se mogu pronaći mnoge druge mudrosti. Ali Bog je sasvim posebna mudrost: to je tijelo Kristovo, mudrost križa (1Kor 1,24). Bog razapet za ljubav, Bog je posljednji od svih, to je uistinu Božja mudrost, koja ulazi onamo gdje Boga po našem mišljenju nema. Dakle, upravo na križu Bog otkriva svoju beskonačnost, u svojoj krajnjoj malenosti, u svojoj ranjivosti kao posljedici ljubavi.

Poziv, dakle, za nas koji smo umorni i opterećeni. To je napor da se postane 'novi čovjek': napor da se mora biti, da se traži, da se raste; napor promatranja onoga ispravnoga, napor voljenja. Napor na putu formacije u bratstvu Manje braće. Napor je tipičan aspekt čovjeka koji nije samo narav: "Takav sam stvoren!" Ne, to je ono što može postati radom, voljom, slobodom; i košta truda. Ne samo da košta truda, nego i opterećenosti, jer se naporno radi da bi se postigla punina života, ali taj cilj nije dostižan vlastitom snagom. Nijedno pravilo, nikakva formacija, koliko god bili korisni i potrebni, ne mogu vam dati život i ljubav.

Isus kaže: Svi vi koje sve to tlači, dođite k meni! Ja ću vam dati odmor. Odmor podsjeća na odmor sedmoga dana, na subotu koja je ispunjenje stvaranja. Ako dolaziš k njemu, on ti daje odmor, ispunjenje. A odmor je sedmi dan kad se Bog odmarao. Ispunjenje čovjeka je Bog; on vam daje samu ljubav Oca i Sina. Znamo da nas Isus čini svojim učenicima kako bismo 'bili s njim' i kako bi nas poslao propovijedati (Mk 3,14).

Isus kaže: Imam i drugi jaram, to je moj jaram. Dakle, ne onaj jaram koji poznajete kao Zakon, nego uzmite moj jaram. To je jaram njegove blagosti i poniznosti; to je jaram njegove ljubavi; to je jaram ljubavi kojom nas on ljubi. A kako jaram povezuje dvoje, vi uzmite moj, pa smo dvoje pod istim jarmom. Kristov jaram je križ, gdje je on združio svakoga od nas, sa svom našom slabošću i krhkošću. On je na sebe uzeo vrlo težak jaram svakoga zla i svakoga napora. Možemo uzeti njegov jaram, on ga vuče i nas vuče tim jarmom.

To je naš identitet: biti kršćanin znači biti surasset s Kristom. To je jezik apostola Pavla koji kaže: "Od sada neka mi nitko ne dodijava jer ja na svom tijelu nosim biljege Isusove" (Gal 6,17). Da bismo bili s Kristom u njegovoj slavi, prvo se moramo združiti s njegovom paljenicom kako bismo se osjećali jedno s njim koji je umro na Kalvariji.

Taj je jaram očito ljubav, to je ono što povezuje Oca i Sina: "Isus je znao da je došao njegov čas da prijeđe s ovoga svijeta Ocu, budući da je ljubio sve, one u svijetu, do kraja ih je ljubio" (Iv 13,1). Ljubav je slatka za onoga koji ljubi, ali je i teška ako nije ljubljen. Zapravo, ta ljubav koja je beskrajna slast Božja, također je smrt na križu jer on nije ljubljen, to je izdana ljubav (Isus pere noge Judi koji ga izdaje i dijeli s njim zalogaj) . Ako uzmemo jaram njegove ljubavi, to jest ako ga i mi ljubimo, ulazimo u slast života i ljubavi, izlazimo iz smrti. Ovaj se jaram uči od njega, to jest učeći ljubiti; djeca smo, voljeni smo, učimo ljubiti. A tko ljubi, sav zakon ispunjava, s lakoćom ga ispunjava. To je jaram gubavca koji je Franjo

prigrlio te je ono što mu je bilo gorko postalo slatko: "A kad sam odlazio od njih, okrenulo mi se u duševnu i tjelesnu slast ono što mi bijaše gorko" (Oporuka svetog Franje).

Prvo što treba naučiti kako bismo prihvatili Isusov jaram, kako bismo mogli ljubiti kao što on ljubi nas, jest *blagost*. U stvarnosti, u Grka blagost je osobina vladara koji je popustljiv, onoga koji nije opterećen vlastitim autoritetom, ne osuđuje nego ima strpljenja. Bog je blag, njegova vlast nije teška, jer je njegova vlast čisto služenje. To je Božja blagost koju smo naučili prepoznavati, počevši od Postanka, u njegovu odnosu prema buntovnom čovječanstvu koje se služi nasiljem.

Druga je osobina *poniznost*. Poniznost je temeljna osobina ljubavi, ljubav je uvijek ponizna: ona drugoga smatra višim od sebe, do te mjere da daje svoj život za drugoga. To je prepoznavanje sebe u vlastitoj istini i malenosti. To je vrlina koju Franjo opjevava u sestri vodi, jer uvijek dospijeva na zadnja mjesta, uvijek na dno: "Hvaljen budi, moj Gospodine, za sestru Vodu, koja je korisna vrlo i ponizna i dragocjena i čista." Bez poniznosti nema ljubavi, postoji samo oholost. U Mariji je to prepoznavanje vlastite malenosti na koju je Gospodin ipak 'pogledao' i koja me tjera da slavim i veličam Gospodina.

Božja mudrost je krotka i ponizna, to je mudrost ljubavi.

U Isusu, Bog koji je velik, koji je transcendentan, koji je sve što želite, postaje malenim da bi napravi mjesta za nas. On postaje malen da bismo mi postali veliki. Besplatno ste dobili besplatno dajte. Ovdje se rađa poslanje.

No, prisjetimo se ipak što nam Franjo govori u Drugom pismu vjernicima:

"Ali malo ih je koji bi ga željeli primiti i spasiti se po njemu, premda je njegov jaram sladak i njegovo breme lako (usp. Mt 11,30). "

Sveti Benedikt nas također uči:

[Iz liturgije na svetkovinu svetoga Benedikta]

*Craindre sans peur,
Dans l'abandon de tout son être,
N'avoir rien de plus cher que le Christ,
Servir le seul Maître
Dont le joug rende libre :
Ainsi, dans la douceur de l'Esprit,
Benoît se livre.*